

Ljubljana, 16. 2. 2015

Stališče geografov o aktualnih protipoplavnih ukrepih

Slovenski geografi podajamo kratko mnenje geografske stroke ob razpravah in prispevkih o aktualnih protipoplavnih ukrepih (primer Soče, Goričkega, Unice).

Menimo, da je potrebno - kjer je le mogoče - vodi pustiti prostor, vendar morajo o tem odločiti tako stroka, zainteresirana javnost in lokalne skupnosti. Država naj z njimi za bolj učinkovito upravljanje z vodami vzpostavi partnersko sodelovanje za trajnostne rešitve in naj deluje interdisciplinarno in participativno. Voda ni sovražnik družbe in tudi poplave so naravni pojav, ki ga ni mogoče preprečiti, lahko pa ublažimo posledice. Naravnih procesov nikoli ne bomo mogli povsem urediti, ampak se jim moramo prilagoditi, saj je naše delovanje le stotinka v geološki zgodovini.

Geografi nasprotujemo gradnji velikih zadrževalnikov in nasipov ter gradnji velikopoteznih regulacij in obrežnih zavarovanj kot edinemu načinu varovanja pred poplavami, podpiramo pa gradnjo manjših zadrževalnikov in sonaravnih ukrepov za varovanje pred poplavami v povirjih in na obstoječih poplavnih ravninah. Prav tako podpiramo premišljeno sonaravno čiščenje strug, ne podpiramo pa spreminjanja vodotokov v kanale. Ureditve vodotokov naj se prilagajajo lokalnim geografskim značilnostim porečja in lokalnim fizičnim procesom. Te naj bodo okoljsko, socialno in ekonomsko sprejemljive. Lokalno zarast ob vodotokih obravnavajmo premišljeno tako zaradi ohranjanja pretočnosti strug, stabilnosti brežin in zmanjšanja možnosti naselitve tujerodnih rastlin (npr. japonski dresnik), ki so grožnja za vsak naravni habitat.

Aktualni protipoplavni ukrepi, ki jih je država sprejela z »Akcijskim načrtom interventnih aktivnosti zaradi poplav« bi morali prav tako upoštevati sonaravne smernice urejanja voda, ukrepi pa naj temeljijo na pretehtani kombinaciji negradbenih in gradbenih ukrepov za zmanjšanje poplavne ogroženosti.

Geografi smo marsikje podvomili o potrebnosti in ustreznosti trenutno izvajanih protipoplavnih ukrepov. Za preseganje obstoječih in novih konfliktov ter uveljavljanje trajnostnih rešitev za zmanjševanje poplavne ogroženosti predlagamo, da načrtovalci in izvajalci ukrepov slednje pred izvedbo predstavijo lokalnim skupnostim pri čemer smo pripravljene geografi tudi dejavno sodelovati. Premalo premišljeni ukrepi namreč dolgoročno ne povečajo poplavne varnosti, lahko jo celo zmanjšajo in imajo tudi škodljive posledice. Cilj reševanja poplavne problematike mora temeljiti na sonaravnem in trajnostnem urejanju celotnega porečja.

Širše stališče geografov Slovenije o poplavah in upravljanju z vodami si lahko preberete na:

http://zgs.zrc-sazu.si/Portals/8/hidrogeografija/KHG_Stalisce_o_poplavah_in_upravljanju_voda_2014.pdf